Vondráček v ČT: Prezidentovi sekáme pravomoci! „Nejde o naschvál, jde o princip“

Datum	20.3.2026
Subjekt	Strana svobodných občanů
Autor	Libor Vondráček
Region	Česká republika
Kategorie	Politika, Právo

Ve čtvrtek 19. března se v pořadu Události komentáře na České televizi střetli dva místopředsedové sněmovního ústavněprávního výboru – Libor Vondráček za Svobodné (klub SPD) a Karel Dvořák za STAN – v debatě o pozměňovacím návrhu, který by připravil prezidenta republiky o pravomoc pověřovat a odvolávat vedoucí stálých misí u mezinárodních organizací. Návrh, jehož autorem je právě Libor Vondráček, prošel ústavněprávním výborem a má být součástí nového zákona o státních zaměstnancích. Celé vystoupení se neslo ve znamení ústavněprávní polemiky a otázky, zda jde o principiální reformu systému, nebo politický útok na prezidenta Petra Pavla.

Princip parlamentní republiky

Vondráček hned v úvodu zarámoval svůj návrh jako součást „komplexní změny úpravy výkonné moci“ a důsledně trval na systémovém rozměru celé iniciativy. Argumentoval srovnáním s okolními státy: pravomoc prezidenta kontrasignovat vysílání vedoucích stálých misí při mezinárodních organizacích podle něj není v parlamentních demokraciích obvyklá. „Jde o princip, nejde o konkrétní postavy. Kdyby v budoucnu nějaký prezident chtěl dělat ještě větší naschvály, tak v případě, kdy trváme na tom, že jsme parlamentní republika, pro mě je spíš otázka, proč dosud tuto pravomoc měl,“ řekl Vondráček.

Vysvětlil také, že celý návrh vznikl v reakci na způsob, jakým prezident Pavel vykládal své pravomoci – tedy pokusy „jít na hranu nebo možná za hranu ústavy“. Zdůraznil, že právě toto chování přimělo jeho tým celou oblast pečlivě přezkoumat a navrhnout zpřesnění tam, kde ústava sama věc výslovně neřeší. „On zvedl varovný prst tím, jakým způsobem si široce vykládal své pravomoci, a my jsme si řekli, že stojí za to zpřesnit kompetence,“ vysvětlil.

Karel Dvořák návrh označil za „naschvál vládní koalice vůči prezidentovi“ a upozornil na procesní problematičnost – přílepek neslučitelný s judikaturou Ústavního soudu. Vondráček se bránil věcným argumentem: jako precedent citoval nedávné posvěcení nového trestného činu přilepeného k Lex Ukrajina ze strany samotného Ústavního soudu a uzavřel, že v jeho návrhu Ústavní soud nemůže spatřovat problém.

Summit NATO a zodpovědná zahraniční politika

Souběžně se v debatě řešila snaha vládní koalice zamezit prezidentovi v cestě na summit NATO. Vondráček tuto iniciativu obhájil jako zodpovědný přístup: odkázal na situaci, kdy prezident Pavel „začal řešit letadla, neměl k tomu žádný podklad a vznikla z toho mediálně zamotaná situace, kterou jsme si mohli odpustit“. Celou věc označil za „prevenci“ a zdůraznil, že nová vláda nese plnou zodpovědnost za zahraniční politiku a má právo na tom summitu reprezentovat svoji pozici. „Je to zodpovědný přístup pana premiéra a ministra zahraničí,“ řekl.

Právě tato pasáž ukázala na klíčový argument Vondráčkovy linie: v parlamentní republice je zahraniční politika věcí vlády, nikoli prezidenta, a jakékoli překročení této hranice ze strany hlavy státu je třeba systémově ošetřit – bez ohledu na to, kdo prezidentský úřad zastává.

Lex Turek a otázka super-náměstka

Třetí linií večera byl jiný pozměňovací návrh – tentokrát od Radka Vondráčka – zavádějící funkci náměstka pověřeného řízením celého ministerstva. Libor Vondráček obsah návrhu obhájil praktickým argumentem: ministři jsou stále častěji v Bruselu a potřebují někoho s formální pravomocí řídit ministerstvo za jejich nepřítomnosti. Zdůraznil, že celý zákon o státní službě míří ke zjednodušení a zlepšení fungování státní správy jako služby občanům.

Na mediální nálepku „Lex Turek“ Vondráček reagoval věcně: „Není to zákon o panu poslanci Turkovi.“ Dvořák hovořil o „bezradnosti při přípravě zákona“ a připomněl, že návrh vyžadoval přes 30 koaličních pozměňovacích návrhů. Vondráček to uvedl na pravou míru: počet pozměňovacích návrhů je výrazně nižší než u předchozího služebního zákona, který prošel desítkami změn i po nabytí účinnosti. „My jsme ten zákon velmi zjednodušili, doplňujeme ho o věci, které tam chyběly, a bereme si zpětnou vazbu,“ řekl.

Skutečnost, že Radek Vondráček svůj návrh stáhl, vysvětlil jednoduše: nebyl přítomen na jednání výboru, aby ho mohl obhájit – zcela standardní procedurální situace, nikoli důkaz o špatné přípravě samotného návrhu.

Celkový dojem z vystoupení

Libor Vondráček v pořadu Události komentáře vystupoval jako politik s jasnou ústavněprávní koncepcí a schopností věcně argumentovat i pod opakovaným tlakem moderátora a oponenta. Konsistentně hájil myšlenku, že parlamentní republika musí mít jasně vymezené prezidentské pravomoci a že jejich zpřesnění je systémovým krokem, který chrání stabilitu státu bez ohledu na to, kdo hlavy státu zastává. Zatímco Dvořák zůstával u procesní kritiky a politické interpretace, Vondráček držel věcnou linii a při každém pokusu o personalizaci debaty vracel rozhovor zpět k principu. Jeho vystoupení tak přesvědčivě ukázalo, že za návrhem stojí promyšlená ústavněprávní úvaha – nikoli politická hra.

https://svobodni.cz/video/vondracek-v-ct-prezidentovi-sekame-pravomoci-nejde-o-naschval-jde-o-princip